

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Baran
Protokolant:	sekr. sądowy Hanna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) Sp. z o.o. w W.**

przeciwko **(...) (...) S.A. w W.**

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

orzeka:

I. nakazuje pozwanemu (...) (...) S. A. w W. (poprzednio (...) S.A. w W.) usunięcie z rejestru prowadzonego przez Krajowy Rejestr Długów Biuro (...) Spółka Akcyjna we W. następujących informacji gospodarczych o niespłaconym zobowiązaniu na temat powoda: dłużnik: firma: (...) sp. z o.o., numer identyfikacyjny firmy: NIP: (...), adres siedziby: ul. (...), (...)-(...) G., Polska, na temat zobowiązania: 6 041,52, kwota zadłużenia: 6 041,52 zł, data wysłania wezwania: 2011-06-10, na temat wierzyciela: firma: (...) SA, numer identyfikacyjny firmy: NIP (...), REGON (...), (...), adres siedziby: ul. (...), (...)-(...) W., Polska,

II. nakazuje pozwanemu (...) (...) S. A. w W. (poprzednio (...) S.A. w W.) doręczenie w formie pisemnej oświadczenia następującej treści: „(...) (...) S. A. w W. (poprzednio (...) S.A. w W.) oświadcza, że informacje zamieszczone w rejestrze prowadzonym przez Krajowy Rejestr Długów Biuro (...) Spółkę Akcyjną we W. jakoby (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. była dłużnikiem (...) SA w W. na kwotę 6 041,52 zł tytułem faktury (...) były już w chwili ich zamieszczenia w tym rejestrze nieprawdziwe i zostaną przez (...) (...) S. A. w W. (poprzednio (...) SA w W.) z tego rejestru usunięte” do każdego z następujących podmiotów:

- 1) (...) B. W., ul. (...), (...)-(...) K.,
- 2) (...), (...) V. (...) (...), (...) (...) – N., C.,
- 3) (...) sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) G.,
- 4) Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowo – (...) Spółka Jawna, (...), (...)-(...) C.,
- 5) (...) sp. z o. o., ul. (...),
- 6) E. K. E., ul. (...), (...)-(...) G.,

- 7) (...) SA ul. (...), (...)-(...) N., S.,
- 8) (...) SA , ul. (...), (...)-(...) W.,
- 9) Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe (...), Firma Handlowo – Usługowa Centrum (...), ul. (...), (...)-(...) D.,
- 10) (...) SA , ul. (...), (...)-(...) W.,
- 11) (...) Spółka (...) Oddział w P., ul. (...), (...)-(...) K.,
- 12) (...) sp. z o.o. , ul. (...), (...)-(...) N.,
- 13) (...) A. K., S. (...), (...)-(...) S.,
- 14) (...) sp. z o.o. ul. (...), (...)-(...) W.,
- 15) (...) P. O., ul. (...), (...)-(...) G.,
- 16) (...) Sp. z o.o. ul. (...)(...), (...)-(...) W.,
- 17) (...) N. B. , ul. (...), (...)-(...) G.,
- 18) (...) Sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) G.,
- 19) (...) SA, ul. (...), (...)-(...) Ł.,
- 20) (...) V. (...) (...), (...) (...) – N., C.,
- 21) (...) Sp. z o. o., ul. (...), (...)-(...) N., W.,
- 22) (...) SA, ul. (...), (...)-(...) Ł.,
- 23) (...) – (...) Spółka Jawna , ul. (...), (...)-(...) K.,
- 24) (...) sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) G.,
- 25) (...) sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) W.,
- 26) (...) sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) B.,
- 27) (...) sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) W.,
- 28) (...) Sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) M.,
- 29) (...) s.c. A. P. (1) , D. C., ul. (...), (...)-(...) G.,
- 30) S. – (...), Usługi (...) ul. (...) lok.(...), (...)-(...) I.,
- 31) (...) Sp. z o.o. ul. (...), (...)-(...) W.,
- 32) M. – A. M. (1), ul. (...), (...)-(...) G.,
- 33) (...) sp. z o.o. , ul. (...), (...)-(...) K.,
- 34) (...) Bank SA, ul. (...), (...)-(...) W.,
- 35) (...) sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) W.,

36) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, ul. (...), (...)-(...) P.,

37) P. K. (...), (...), (...)-(...) W.,

38) (...), (...) (...), (...)-(...) D. (Niemcy)

39) (...) sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) W.,

40) (...) sp. z o.o. ul. (...), (...)-(...) W.,

41) (...) SA, ul. (...), (...)-(...) T.,

42) (...) SA ul. (...), (...)-(...) K.,

43) T. B. (...) V. L. (...), (...) D. (H.),

III. zasądza od pozwanego (...) (...) S. A. w W. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w G. kwotę 5 000 zł (pięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od 15 listopada 2012 roku do dnia zapłaty,

IV. w pozostałej części powództwo oddała,

V. zasądza od pozwanego (...) (...) SA w W. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w G. kwotę 2 891,71 zł (dwa tysiące osiemset dziewięćdziesiąt jeden złotych siedemdziesiąt jeden groszy) tytułem stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu.

SSO Agnieszka Baran

Sygn. skt.: XX GC 1009/12

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. (dalej jako: powód) wniosła pozew przeciwko (...) (...) S.A. w W., działającej poprzednio po firmą (...) Spółce Akcyjnej w W. (dalej jako: pozwana) o nakazanie usunięcia z rejestru prowadzonego przez Krajowy Rejestr Długów Biuro (...) S.A. we W. informacji na temat zobowiązania powoda wobec pozwanej w kwocie 6.041,52 zł. Powód wniósł również o nakazanie pozwanej doręczenia wymienionym w pozwie podmiotom, w formie pisemnej, oświadczenia o przyznaniu że informacje umieszczone w Krajowym Rejestrze Długów są nieprawdziwe i zostaną usunięte. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwu zostało wskazane, że pozwana nieuzasadnienie przypisuje powodowi odpowiedzialność za szkodę powstałą w towarze przewożonym przez powoda, w wykonaniu umowy zawartej przez strony postępowania. Wobec tego, że powód odmówił zapłaty żądanego przez pozwaną odszkodowania, pozwana ujawniła informację o rzekomym zadłużeniu w KRD. Nieprawdziwe informacje dotarły do podmiotów trzecich, które kierowały zapytanie do KRD celem uzyskania informacji na temat powoda. W ocenie powoda pozwana naruszyła jego dobra osobiste, co w pełni uzasadnia żądanie pozwu (pозew k. 4-12).

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Zaprzeczyła temu, iż zgłosiła nieistniejącą wierzytelność do rejestru długów. Pozwana podniosła, że powód nienależycie wykonał przewóz; zarzuciła mu wadliwe rozmieszczenie towaru na paletach. Wskazała, że w wyniku tego doszło do uszkodzenia towaru. Pozwana podniosła również, że jej celem nie było naruszenie dóbr osobistych powoda, lecz zmotywowanie go do dokonania zapłaty przedmiotowej wierzytelności. Pozwana wskazała również, iż na obecnym etapie brak jest podstaw do zapłaty zadośćuczynienia (odpowieź na pozew k. 127-130).

Pismem z 3 listopada 2014 r. powód rozszerzył żądanie pozwu i wskazał kolejne podmioty do których winna być skierowana pisemna informacja pozwanej o nieprawdziwości informacji ujawnionych w KRD. Powód wskazał, że kolejne 34 podmioty zasięgały z KRD informacji na jego temat, wobec czego skala naruszeń jego dóbr

osobistych zwiększyła się pięciokrotnie. Powód rozszerzył również żądanie pozwu w części dotyczącej żądania zapłaty zadośćuczynienia, wskazując, iż obecnie domaga się zadośćuczynienia w kwocie 40.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 20.000 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i od kwoty 20.000 zł od dnia 04 listopada 2014 r. do dnia zapłaty (pisma powoda k. 187-190, k. 307-310).

W toku dalszego postępowania w sprawie strony podtrzymały dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 sierpnia 2010 r. pozwana zlecił powodowi wykonanie usługi przewozu. Zlecenie przewozu nr (...) dotyczyło transportu artykułów spożywczych w postaci ciasta w proszku na paletach. Przewożony towar znajdował się na 33 paletach. Nadawcą przewożonej przesyłki był kontrahent pozwanej - Wytwórnia (...) spółka jawna N. J., A. M. (2). Powód podzlecił wykonanie przedmiotowej usługi firmie (...). Kierowcą, który przewoził towar był R. S.. Towar został załadowany przez nadawcę. Firma (...), jako nadawca spornego towaru w liście przewozowym (...) wpisała: „zakaz spinania pasami – towar spożywczy”. Miejscem załadowania wymienionych artykułów była Wytwórnia (...) w miejscowości K., zaś odbiór miał nastąpić w P. (zlecenia przewozu k. 20 – 24, list przewozowy (...) k. 25, zlecenie spedycyjne nr (...) k. 26 – 27, zeznania świadka R. S. k. 261-262, faktura wystawiona przez M. G. na rzecz powoda k. 28).

Po przewiezieniu towaru na miejsce jego przeznaczenia, odbiorca towaru odmówił jego przyjęcia z powodu częściowego uszkodzenia. W części załadowanych palet doszło do przechylenia się towaru wobec czego stwierdzono nieprawidłowości na 22 paletach oraz widoczne uszkodzenia na 6. Na stan przesyłki podczas transportu miały wpływ jednocześnie wytrzymałość piętrowych opakowań, sposób rozmieszczenia towaru na paletach oraz brak zabezpieczenia na naczepie. Powodem uszkodzenia był również brak dodatkowego zabezpieczenia to jest wypełnienia wolnych przestrzeni pomiędzy jednostkami, uniemożliwiający kołysanie się jednostek, w wyniku których w pudłach dolnej warstwy przekroczona została ich wytrzymałość. (zdjęcia k. 37 – 41, opinia biegłego k. 273 – 277, list przewozowy (...) k. 25, wraz z tłumaczeniem przysięgłym adnotacji k. 31)

W dniu 20 września 2010 r. powód wystawił na rzecz pozwanej fakturę VAT o numerze (...) na kwotę 11.629,72 zł za wykonaną, powyżej opisaną usługę transportową (faktura (...) k. 42).

Na poczet wskazanej faktury wystawionej przez powoda, 17 listopada 2010 roku pozwana dokonała zapłaty kwoty 5 543,15 zł 9okoliczność bezsporna).

Następnie, 31 grudnia 2010 r. pozwana wystawiła na rzecz powoda notę obciążeniową nr (...), w której obciążyła powoda kwotą 6.041,52 zł, z tytułu szkody transportowej (nota obciążeniowa k. 50).

Nota obciążeniowa wystawiona przez pozwaną, jak i wysokość wskazanej należności nawiązuje do obciążenia pozwanej dokonanego przez firmę (...) pismem z 28 września 2009 roku. W piśmie tym firma (...) powołała się poniesioną przez nią szkodę transportową w łącznej wysokości 1 521,64 Euro. Na kwotę tę składały się: wartość uszkodzonego towaru- 1 046,64 Euro, koszt robocizny związanej z przygotowaniem nieuszkodzonych palet z produktem – 115 Euro i koszt powtórnego transportu towaru do klienta – 360 Euro (pismo firmy (...) k. 48-49).

W piśmie z dnia 24 stycznia 2011 r. pozwany złożył powodowi oświadczenie o potrąceniu należności wynikającej z noty o numerze (...) na kwotę 6.041,52 zł z dnia 31 grudnia 2010 r. z fakturą o numerze (...) na kwotę 6.086,56 zł. (oświadczenie o potrąceniu k. 51)

Powód nie uwzględnił powyższego oświadczenia o potrąceniu i w piśmie z dnia 07 lutego 2011 r. wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 6041,52 zł tytułem części należności wynikającej z faktury (...), wystawionej za zrealizowanie spornej usługi transportowej (wezwanie do zapłaty z dnia 07.02.2011r. k. 54).

Wcześniej, 27 stycznia 2011 r. powód zlecił pozwanej wykonanie usługi transportowej, której przedmiotem był przewóz konstrukcji stalowych z S. do Finlandii. Po wykonaniu tej usługi pozwana wystawiła powodowi fakturę nr (...) na kwotę 6.157,64 zł. (zlecenie spedycyjne nr (...) k. 56, faktura nr (...) k. 63)

W czerwcu 2011 roku powód złożył pozwanej oświadczenie o kompensacie zobowiązań wynikających z faktury nr (...) (wystawionej na rzecz powoda przez pozwaną spółkę w związku usługą transportową z S.) oraz faktury (...) (wystawionej za sporny transport realizowany przez powoda do Portugalii. Różnica została zapłacona przez powoda przelewem (oświadczenie o kompensacie k. 64, potwierdzenie przelewu k. 67).

Nie uznając tej kompensaty, pismami z dnia 02 i 10 czerwca 2011 r., pozwana wezwała powoda do zapłaty należności w kwocie 6.041,52 zł przypadającej z tytułu faktury o nr (...) (wezwanie do zapłaty k. 69 i 71)

Na wniosek pozwanej, powód został wpisany do Krajowego Rejestru Długów. (powiadomienie KR D z dnia 12.07.2011 r. k. 74) Należność spółki (...) S.A. w W., której dotyczył wpis obejmuje należność na kwotę 6.041,52 zł i wynika z faktury nr (...). (raport informacji gospodarczych k. 86 – 87)

Do KR D były kierowane zapytania dotyczące powoda od licznych podmiotów. Zapytanie złożyły: (...) B. W., (...) (...) sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowo – (...) spółka jawna, (...) sp. z o.o., (...) K. E., (...) S.A., (...) S.A., Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...), Firma Handlowo – Usługowa CENTRUM (...). (Raport (...) z dnia 06.09.2012 k. 88 – 109) Kolejnymi podmiotami dokonującymi zapytań o spółkę powoda w Krajowym Rejestrze Długów były: (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. D. J., (...) sp. z o.o., (...) S.A., N. B. (...), (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) (...), (...) sp. z o.o., (...), (...) S.A., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) P. O., (...) sp. z o.o., A. K. A., (...) sp. z o.o., (...) Spółka (...) Oddział w P., (...) S.A. (Raport (...) z dnia 17.10.2013 k. 200 – 241).

Podmiotami dokonującymi zapytań o spółkę powoda w Krajowym Rejestrze Długów były również: (...) s.c. A. P. (2) D. C., S. – (...), Usługi (...), (...) sp. z o.o., (...) A. M. (1), (...) sp. z o.o., (...) BANK S.A., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. spółka komandytowa, P. K. (...), (...), (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) S.A., (...) S.A., T. B.(...) (Raport (...) z dnia 14.10.2014 k. 317 - 332)

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie wyżej powołanych dokumentów. Strony nie kwestionowały autentyczności tych dokumentów, ani ich treści (w tym zgodności złożonych odpisów z istniejącymi oryginałami), a wobec tego nie budziły również wątpliwości Sądu.

Przechodząc do oceny zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków należy wskazać co następuje:

Nie wnoszą do niniejszej sprawy istotnych okoliczności zeznania świadka A. W. (k. 245), wobec tego, że nie miała ona wiedzy na temat załadunku z 2010 r., czego dotyczył i skąd miał być przewieziony i w jakim stanie dostarczony towar. Świadek nie miała wiedzy o rozładowaniu i odbiorze towaru, nie pamiętała również okoliczności związanych z tym czy dokonano reklamacji i związanymi z tym dokumentami. Na podstawie zeznań świadka nie można zatem ustalić, że usługa ta stała wykonana przez powoda nieprawidłowo oraz że pozwany poniósł szkodę.

W ocenie Sądu, jako wiarygodne należy ocenić zeznania świadka R. S.. Świadek potwierdził, że załadunek towaru jaki przewoził należał do firmy (...) jako zlecającej transport. Wskazał że podczas załadunku nie pozwolono mu zabezpieczyć towaru za pomocą pasów. Podał, że transport przebiegał prawidłowo i w jego trakcie nie doszło do żadnych okoliczności powodujących jego zakłócenie. Towar miał być rozładowany u odbiorcy w Portugalii. Potwierdził, że przy rozładunku palety były przechyłone. Wskazał, że towar był mniejszy niż palety, a między towarami były przerwy około 10 centymetrowe. Zeznania świadka są spójne, a także korespondują z pozostałym materiałem dowodowym przeprowadzonym w przedmiotowej sprawie.

W ocenie Sądu dowód przydatny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy stanowi opinia biegłego D. P.. Przeprowadzona ona została w oparciu o dokumentację zebraną w aktach niniejszej sprawy. Wnioski końcowe biegłego zostały sformułowane po przeprowadzeniu rzeczowej analizy tej dokumentacji i korespondują z zeznaniami przesłuchanego w

niniejszej sprawie świadka. Opinia biegłego potwierdziła to że przewożony ładunek nie został właściwie zabezpieczony, ponieważ pudełka z towarem zostały ustawione tak, że nie obejmowały całej szerokości palety. Takie ustawienie spowodowało kołysanie się palet podczas transportu. Wówczas wytrzymałość opakowań była niedostateczna do zapewnienia bezpiecznego transportu. Uszkodzenie towaru wystąpiło na skutek normalnie występujących przeciążeń i drgań transportowych. Biegły podał, iż wytrzymałość piętrowych opakowań, sposób rozmieszczenia towaru na paletach oraz brak zabezpieczenia na naczepie i wypełnienia wolnych przestrzeni między paletami, które uniemożliwiłyby kołysanie się jednostek miała wpływ na transportowany ładunek. Na powyższą ocenę dowodu z opinii biegłego ma wpływ również ta okoliczność, że opinia została sporządzona również w oparciu o dokumentację zdjęciową zrobioną przez przedstawiciela pozwanej.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo w przedmiotowej sprawie zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Roszczenie powoda zostało oparte na twierdzeniu, iż pozwana dopuściła się naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci dobrego imienia i wiarygodności finansowej powoda. Okoliczności niniejszej sprawy w ocenie Sądu wykazują jednoznacznie, że na skutek działań pozwanej spółki doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda oraz, że działanie pozwanego było bezprawne.

Zgodnie z treścią art. 23 k. c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach zaś przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny - art. 24 § 1 k. c. Należy zauważyć, iż przepisy te, z mocy art. 43 k.c. stosuje się także odpowiednio do osób prawnych.

Katalog chronionych dóbr osobistych zawarty w art. 23 k.c. ma charakter przykładowy, w związku z powyższym przyjmując należy, że niewątpliwie takimi dobrami będą w szczególności: dobre imię, nazwa, firma, tajemnica korespondencji, nietykalność pomieszczeń i tajemnicy przedsiębiorstwa (art. 55¹ pkt 8 k.c.) osoby prawnej (tak A. Kidyba, komentarz do art. 43 k.c., SIP lex).

Sąd w pełni podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 czerwca 2005 r., (III CK 622/04, SIP lex nr 180853), który stwierdził, iż „dobre imię osoby prawnej jest łączone z opinią, jaką o niej mają inne osoby ze względu na zakres jej odpowiedzialności. Uwzględnia się tu nie tylko renomę osoby prawnej od chwili jej powstania. Dobre imię osoby prawnej naruszają wypowiedzi, które obiektywnie oceniając, przypisują osobie prawnej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego funkcjonowania w zakresie swoich zadań”. Poza tym, dobrami osobistymi są wiarygodność, reputacja. Niewątpliwie podjęcie działań prawnych lub faktycznych (np. czynności egzekucyjne) mogą naruszyć dobra osobiste osoby prawnej-przedsiębiorcy w szczególności- podważając jego wiarygodność.

Przepis art. 24 § 1 k. c. rozkłada ciężar dowodu w ten sposób, że na powoda nakłada obowiązek udowodnienia, że pozwany naruszył jego dobra osobiste. Przepis ten formułuje również domniemanie prawne bezprawności naruszenia dóbr osobistych. Na pozwanym zatem ciąży obowiązek udowodnienia, że jego działanie naruszające dobra osobiste powoda nie było bezprawne.

Zatem rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych, Sąd powinien w pierwszym rzędzie ustalić czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie, oceniać, czy działanie pozwanego naruszcyciela było bezprawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2002 r., V CKN

1095/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2004 r., V CK 609/03, LEX nr 109404). Wynika stąd, iż w razie wykazania naruszenia dobra osobistego, sprawcę naruszenia uwolnić może od odpowiedzialności jedynie dowód braku bezprawności jego działań.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w toku postępowania w niniejszej sprawie powód wykazał, iż jego dobra osobiste w postaci dobrego imienia i wiarygodności finansowej zostały naruszone przez pozwaną. Niewątpliwie bowiem dobre imię, jak i wiarygodność płatniczą narusza upowszechnienie informacji w KRD, z których wynika, że dany przedsiębiorca jest nierzetelny, bowiem nie zaspokaja wierzytelności. Sąd w pełni podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w Krakowie wyrażone w uzasadnieniu do wyroku z dnia 21 maja 2010 r. (I A Ca 430/10, SIP lex). Sąd ten wskazał, iż do wymienionego naruszenia dochodzi nawet wtedy, gdy zamieszczona w rejestrze dłużników informacja gospodarcza zawiera wzmiankę o kwestionowaniu przez dłużnika istnienia zobowiązania. Skoro zatem w niniejszej sprawie doszło do zamieszczenia w KRD informacji o zadłużeniu powoda nawet bez wskazania, że dłużnik powyższe zobowiązanie kwestionuje, to tym bardziej należało uznać, iż doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda. Przy czym należy wskazać, iż pozwana z całą pewnością miała świadomość tego, iż należność jaką zgłosiła do KRD ma charakter należności spornej. Na długo przed umieszczeniem wpisu w tym rejestrze powód wielokrotnie wskazywał albo, że nie uznaje oświadczenia o potrąceniu wierzytelności albo w ogóle zaprzecza o powstaniu szkody podczas wykonywania usługi transportu.

Podzielając stanowisko Sądu Apelacyjnego w Poznaniu zawarte w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 lipca 2011 r. (I A Ca 375/11, SIP lex), należy podkreślić, iż w razie wykazania naruszenia dóbr osobistych ma zastosowanie domniemanie, że ich naruszenie nastąpiło wskutek działania bezprawnego. Wówczas na naruszcycielu spoczywa ciężar dowodu obalającego to domniemanie. Okolicznościami wyłączającymi natomiast bezprawność działania naruszającego dobra osobiste, według zasad sformułowanych na tle orzecznictwa oraz piśmiennictwa prawniczego są: działanie w granicach porządku prawnego, zgoda uprawnionego oraz wykonywanie własnego prawa podmiotowego.

Zatem to pozwana winna wykazać, iż naruszenie dóbr osobistych powoda nie było bezprawne, co w realiach przedmiotowej sprawy oznacza udowodnienie, że dokonanie tych czynności miało umocowanie w przepisach ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Wobec powyższego pozwana powinna wykazać wszystkie przesłanki wynikające z art. 15 u.u.i.g., tj. wykazać, że ujawniona przez nią w KRD wierzytelność względem powoda rzeczywiście istnieje i we wskazanej wysokości. Z okoliczności faktycznych niniejszej sprawy wynika bowiem, że wskazana przez pozwaną wierzytelność wynika z podnoszonej przez pozwaną okoliczności odpowiedzialności powoda za szkodę w mieniu, którego przewóz był przedmiotem umowy zawartej przez strony postępowania.

W wymienionym przepisie ustawodawca określił warunki, których łączne spełnienie pozwala na przekazanie do KRD informacji gospodarczych o dłużniku niebędącym konsumentem. Zobowiązanie takie musi wynikać z określonego stosunku prawnego, łączna kwota wymagalnych zobowiązań dłużnika powinna wynosić co najmniej 500 zł, oraz powinny być wymagalne od co najmniej 60 dni. Ustawa zawiera również wymóg upływu co najmniej miesiąca od wysłania przez wierzyciela listem poleconym albo doręczenia dłużnikowi do rąk własnych wezwania do zapłaty, zawierającego ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do biura, z podaniem firmy i adresu siedziby tego biura. Po spełnieniu wszystkich ww. warunków wymienionych w art. 15 ust. 1 u.u.i.g. wierzyciel może przekazać do biura wyłącznie wskazane w przepisie informacje gospodarcze.

W toku postępowania pozwany zobowiązany był wykazać, iż przekazał do KRD informacje gospodarcze o zobowiązaniu dłużnika, co stanowiłoby o wypełnieniu warunków wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 1 u.u.i.g. W ocenie Sądu Okręgowego przedstawiona przez pozwanego w tym zakresie obrona okazała się bezskuteczna. W prawdzie poza sporem w niniejszej sprawie pozostawała okoliczność, że pozwana wystawiła na rzecz powoda fakturę nr (...) za wykonaną na jego rzecz usługę transportową. Dokumenty złożone w toku postępowania, które zresztą nie były kwestionowane przez pozwaną, świadczą o tym, że powód uiścił należność wynikającą z tej faktury. Dokonał tego częściowo poprzez zapłatę a częściowo poprzez potrącenie przysługującego mu wynagrodzenia za wykonanie spornej usługi transportowej do P.. Zatem dla oceny zasadności zadania pozwu konicznym było wykazanie istnienia

wierzytelności pozwanej wobec powoda związanej ze szkodą transportową powstałą w związku z transportem do P.. Dokonanie bowiem potrącenia związanego z tym odszkodowania przez pozwaną powoduje – w jej ocenie – zadłużenie powoda.

W toku postępowania w niniejszej sprawie pozwana nie wykazała aby powód był jej dłużnikiem, tj., że ponosi odpowiedzialność za szkodę powstałą w majątku pozwanej, w związku z uszkodzeniem przewożonego towaru, oraz że wysokość tej szkody jest taka, jak to wskazuje strona pozwana. W ocenie Sądu, nawet gdyby uznać, że zastrzeżenie poczynione przez odbiorcę towaru w zakresie jego uszkodzeń czyni zadość wymogom z art. 30 Konwencji (...), to jeszcze nie ma podstaw do uznania, że uszkodzenia powstały w związku z nieprawidłowościami przy wykonaniu usługi transportowej. Przeciwnie, z przeprowadzonego w niniejszej sprawie dowodu z opinii biegłego wynika, że przyczyną uszkodzenia towaru było jego nieprawidłowe zapakowanie; nieprawidłowe ułożenie na paletach, a pakowania towaru dokonywała jego nadawca – firma (...).

Dodatkowo należy wskazać, że w toku postępowania w niniejszej sprawie pozwana nie wykazała, że poniesiona przez nią szkoda rzeczywiście ma wartość taką jak kwota wskazana w nocie obciążeniowej z 31 grudnia 2010 roku. Jak wynika ze stanowiska strony pozwanej zawartego w odpowiedzi na pozew podstawę ustalenia omawianej kwoty stanowiła kwota wskazana w obciążeniu z 28 września 2010 roku, którego dokonała firma (...). Z okoliczności niniejszej sprawy nie wynika jednak czy pozwana uiściła na rzecz firmy (...) wskazywaną przez nią kwotę odszkodowania. Nie sposób to wywnioskować z dokumentu „transakcje rozliczone” (k.135). Wreszcie należy podnieść, że dokument zatytułowany (...) wystawiony przez firmę (...) (k. 136), jako dokument prywatny dowodzi jedynie tego, że firma ta złożyła oświadczenie o treści takiej jak w dokumencie. Pismo to nie stanowi dowodu na okoliczność wysokości szkody związanej z uszkodzeniem towaru. W toku postępowania w niniejszej sprawie strona pozwana nie przedstawiła żadnego dowodu na okoliczność wysokości szkody. Nie wykazała zatem, że wysokość zobowiązania powoda jest taka jak to zostało ujawnione w KRd; nie wykazała istnienia takiej swojej wierzytelności.

Wobec powyższego nie została spełniona wskazana w art. 15 u.u.i.g przesłanka wymagalności roszczenia. O świadczeniu wymagalnym można zatem mówić wówczas kiedy świadczenie, czyli zobowiązanie dłużnika do określonego zachowania, istnieje. Skoro zaś nie ma takiego zobowiązania, to nie może być mowy o zobowiązaniu wymagalnym, wszak nie może być wymagalne zobowiązanie nieistniejące. To zaś, czy zobowiązanie powstało jest kategorią obiektywną a nie subiektywną. Zamieszczenie zatem w rejestrze prowadzonym przez biuro informacji gospodarczej informacji o wymagalnym zobowiązaniu dłużnika jest tylko wtedy działaniem zgodnym z prawem, gdy zobowiązanie to rzeczywiście istnieje i jest wymagalne (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 06 września 2013 r. wydanego w sprawie o sygn. akt I ACa 456/13).

Mając na uwadze powyższe, należało zobowiązać pozwaną do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powoda poprzez usunięcie z KRd informacji na temat przedmiotowego zadłużenia. Kolejnym sposobem usunięcia skutków dokonanego naruszenia jest zobowiązanie pozwanej do złożenia oświadczenia o nieprawdziwości spornego wpisu w KRd tym podmiotom, które w drodze zapytania do KRd powzięły informację o tym wpisie.

W ocenie Sądu, także drugie żądanie pozwu – złożenia oświadczenia o wskazanej w pozwie treści - znajduje uzasadnienie w treści art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 43 k.c.. W ocenie Sądu treść i forma oświadczenia wskazanego w pozwie jest odpowiednia i celowa do usunięcia skutków dokonanego przez pozwanego naruszenia dóbr osobistych powoda. Treść informacji, jaką pozwany ma przekazać wymienionym podmiotom (a które zostało zaaprobowane w wyroku) pozwala na ustalenie na czym polegało działanie pozwanego, które doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych powódki. W orzecznictwie zwracano wielokrotnie uwagę, że treść oświadczenia, o jakim mowa w przepisie art. 24 § 1 k.c., powinna być adekwatna do działania naruszającego dobra osobiste pokrzywdzonego, zatem powinna do tego działania się odnosić (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2009 roku I CSK 465/08, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2011 roku II CSK 393/10).

Przesłanie informacji o nieprawdziwości danych ujawnionych w KRD zapewni, zdaniem Sądu, aby z jego treścią zapoznał się ten sam krąg odbiorców, który zapoznał się z bezprawnie ujawnioną przez pozwanego informacją dotyczącą zadłużenia powódki.

Analizując treść roszczenia powoda o wypłatę zadośćuczynienia powtórzyć należy, iż przepisy art. 43 k.c. o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych stosuje się odpowiednio do osób prawnych. Przepis ten odsyła jednocześnie do treści art. 23 i 24 k.c. Z kolei w art. 24 § 1 k.c. w zdaniu pierwszym i drugim zawarte są formy ochrony niemajątkowej dóbr osobistych, a w zdaniu trzecim tego przepisu jest mowa o żądaniu zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny na zasadach przewidzianych w kodeksie. Zasady, do których odwołuje się ten przepis, dotyczą zasądzania pieniężnego zadośćuczynienia oraz sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny i zawarte są także w art. 445 i 448 k.c., dotyczą one roszczeń osób fizycznych. Krzywda w rozumieniu tego przepisu jest formą rekompensaty szkody o charakterze niemajątkowym, na którą składają się cierpienia fizyczne i psychiczne osoby fizycznej doznane wskutek wywołania rozstroju zdrowia, uszkodzenia ciała, pozbawienia wolności bądź poddania się czynowi nierządному. O krzywdzie jest także mowa w art. 448 k.c., która dotyczy roszczeń osoby fizycznej. Pojęcie wymienionej krzywdy, oznacza szkodę o charakterze niemajątkowym, będącą następstwem naruszenia dobra osobistego (por. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2005 r., SK 49/03, OTK-A Zb.Urz. 2005, nr 2, poz. 13).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 września 2008 r. wydanym w sprawie II CSK 126/08 wskazał, że taka wykładnia pojęcia krzywdy użytego w art. 448 k.c. nie wyklucza stosowania tego przepisu, w związku z art. 24 § 1 i art. 43 k.c., także do osób prawnych w razie naruszenia ich dobra osobistego. Podniósł, że pojęcie krzywdy nie można utożsamiać tylko z doznaniem cierpień fizycznych i psychicznych przez osoby fizyczne. Z oczywistych względów osoby prawne nie doświadczają ani cierpień fizycznych, ani psychicznych, ponoszą jednak szkodę o charakterze niemajątkowym na skutek naruszenia ich dóbr osobistych, której nie da się wymierzyć w pieniądzu. Podał, że dodatkowym argumentem uzasadniającym zastosowanie art. 448 k.c. także do osób prawnych jest ten nurt orzecznictwa Sądu Najwyższego, w którym wskazuje się, że zasądzenie pieniężnego zadośćuczynienia lub odpowiedniej sumy pieniężnej na cel społeczny realizuje nie tylko funkcje kompensacyjną, ale także funkcje satysfakcjonującą, represyjną, oraz prewencyjno-wychowawczą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 81/05, OSP 2007, nr 3, poz. 30).

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego i przyjmuje, że nie da się obronić tezy, że realizacja tych funkcji uzasadniona jest tylko wówczas, gdy naruszono dobra osobiste osoby fizycznej.

Warunkiem uwzględnienia takich żądań opartych na art. 448 k.c. jest uznanie o wykazaniu przez powoda nie tylko bezprawności naruszenia dóbr osobistych, ale także winy pozwanego jako sprawcy naruszenia. Ta przesłanka została spełniona w okolicznościach niniejszej sprawy. Nie da się bowiem obronić teza strony pozwanej, że zamieszczenie spornej informacji na temat powoda w KRD miało na celu skłonienie powoda do uiszczenia odszkodowania na rzecz pozwanej. Jako podmiot profesjonalnie działający na rynku pozwana winna znać środki służące uzyskaniu swoich należności (np. wytoczenie powództwa o zapłatę). Z tych względów powództwo o zasądzenie zadośćuczynienia co do zasady zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu, mając na uwadze odmienną szkodę o charakterze niemajątkowym jaka istnieje po stronie powoda, jako osobę prawną (w porównaniu z taką szkodą odczuwaną przez osoby fizyczne), nie ma podstaw do zasądzenia zadośćuczynienia w kwocie żądanej przez powoda. W ocenie Sądu kwotą odpowiednią jest kwota 5 000 zł, która została zasądzona tytułem zadośćuczynienia. W pozostałej części, powództwo w tym zakresie, jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Mając na uwadze powyższe, na mocy powołanych przepisów, należało orzec, jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w części dotyczącej żądania ochrony dóbr osobistych (bowiem powództwo w tej części zostało uwzględnione w całości) oraz na podstawie art. 100 k.p.c. (w części dotyczącej żądania zasądzenia zadośćuczynienia).

Orzekając w przedmiocie kosztów procesu Sąd uwzględnił koszty poniesione w toku procesu przez powoda, a wskazane przez niego w złożonym spisie kosztów. Przy czym w odniesieniu do żądania ochrony dóbr osobistych koszty te stanowią kwotę 4 441,71 zł, na którą składają się: opłata od pozwu – 600 zł, wynagrodzenie pełnomocnika – 360 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, koszty dojazdu pełnomocnika na rozprawę - -2 015,94 zł, koszt pełnego odpisu z KRS pozwanego – 60 zł, koszt zapytań powoda do KRD- 78 zł oraz koszt dowodu z opinii biegłego – 1 310,77 zł. Wobec tego, że pozew w części dotyczącej ochrony dóbr osobistych został uwzględniony w całości, zasądzeniu na rzecz powoda podlegała cała ww. kwota – 4 441,71 zł. Zdaniem Sądu wszystkie wskazane kwoty wymienione w spisie kosztów stanowią koszty niezbędne do celowej obrony praw powoda w niniejszej sprawie.

W odniesieniu do żądania zapłaty zadośćuczynienia powód poniósł koszty w łącznej kwocie 4 400 zł, tj. opłaty od pozwu – 2x 1000 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika – 2 400 zł. Wobec tego, że żądanie zasądzenia zadośćuczynienia zostało uwzględnione w 12,5%, zasądzeniu na rzecz powoda podlega kwota 550 zł (12,5% wyżej wymienionej kwoty 4 400 zł).

Podsumowując, zasądzeniu na rzecz od pozwanej na rzecz powoda z tytułu kosztów procesu podlega kwota 4 991,71 zł (4 441,71 zł +550 zł).

Od tej kwoty należało jednak odjąć kwotę kosztów procesu podlegających zasądzeniu na rzecz pozwanej, w związku z tym, że częściowo wygrała ona proces w zakresie żądania zadośćuczynienia. Koszty pozwanej poniesione w związku z tą częścią procesu stanowią wynagrodzenie pełnomocnika – 2400 zł. Wobec tego, że pozew o zapłatę zadośćuczynienia został oddalony w 87,5%, taka część kosztów procesu strony pozwanej podlega zasądzeniu na jej rzecz. Jest to kwota 2 100 zł.

Zatem, rozstrzygając o kosztach procesu Sąd zasądziła od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 891,71 zł (4 991,71 zł-2 100 zł).

SSO Agnieszka Baran